

Hønefoss
SPAREBANK

Årsrapport
2019

Innhold

s.03	Visjon og verdier	s.22	Regnskapsprinsipper
s.04	Viktige hendelser	s.23	Noter
s.05	Sentrale nøkkeltall	s.45	Kontantstrømanalyse
s.06	Banksjefen har ordet	s.46	Sponsorater og gaver
s.10	Styrets beretning	s.48	Revisjonsberetning
s.19	Styret	s.51	Bankens tillitsvalgte
s.20	Restultatregnskap		
s.21	Balanse		

Hønefoss Sparebank tilbyr bank- og forsikringstjenester til personkunder og små og mellomstore bedrifter, med Ringerike, Hole og Jevnaker som primærmarked. Bankens formål er å tilby bank- og forsikringsprodukter tilpasset kundens situasjon og behov, slik at kundene opplever å bli godt ivaretatt gjennom alle faser i livet.

Verdier

Våre kjerneverdier er personlig, aktiv og lokal.

En fremtidsrettet bank

Vi skal være gode på digitale løsninger og best på rådgivning.

Bankens visjon

Mot til å skape muligheter.

Viktige hendelser

Stedlig tilsyn fra Finanstilsynet

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i banken i mars 2019. På bakgrunn av manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven ble banken ilagt et overtredelsesgebyr på 1,5 MNOK. Banken tar tilsynets merknader svært alvorlig og har i gjennom 2019 iverksatt tiltak for å bringe alle de påpekte forholdene i orden.

Etablering av Aktiv Eiendomsmegling

Banken har sammen med Anne Gonnæs Berg og Randi Braathen Ødegaard etablert selskapet Hønefoss Eiendomsmegling AS. I samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling ble det høsten 2019 startet meglerkontor i bankens lokaler på Søndre Torv.

Bytte av banksjef

På bakgrunn av Finanstilsynet sin rapport valgte Per-Arne Hanssen å fratre stillingen som banksjef i desember 2019. Assisterende banksjef Torgeir Nøkleby overtok jobben som banksjef.

Sentrale nøkkeltall

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017	2016	2015
Netto rente- og provisjonsinntekter	55 720	50 934	52 019	49 175	44 886
Sum andre inntekter	27 080	21 891	20 063	20 195	20 559
Sum driftskostnader	47 938	41 373	42 185	42 953	40 447
Resultat før tap	34 862	31 452	29 897	26 417	24 998
Tap på utlån, garantier mv	17 092	6 135	12 486	7 971	1 390
Resultat for regnskapsåret	14 877	22 353	14 520	15 421	18 130
Herav avsatt til gaver	2 500	5 500	2 620	3 000	4 000
Forvaltningskapital	3 252 646	3 052 185	2 914 207	2 636 387	2 410 655
Brutto utlån	2 498 339	2 516 399	2 502 376	2 240 550	2 052 909
Utlån overført til Eika Boligkreditt	850 491	842 641	763 857	635 950	583 762
Innskudd fra kunder	2 101 101	1 809 463	1 792 830	1 663 001	1 481 163
Brutto misligholdte lån *	122 284	34 407	25 838	24 458	18 986
Individuelle nedskrivninger	26 160	20 481	14 508	11 301	3 717
Netto misligholdte lån	96 124	13 926	11 330	13 157	15 269
Netto ansvarlig kapital	353 676	355 653	304 214	268 022	232 779
Gjennomsnittlig egenkapital	344 766	303 990	283 890	272 093	259 037
Egenkapital (inkl. gavefond)	354 562	344 434	287 137	275 237	262 816
Beregningsgrunnlag	1 491 626	1 555 499	1 502 433	1 340 286	1 272 706
Brutto utlån i prosent av forvaltningskapitalen	76,81 %	82,45 %	85,87 %	84,99 %	85,16 %
Innskudd fra kunder i prosent av forvaltningskapitalen	64,60 %	59,28 %	61,52 %	63,08 %	61,44 %
Innskuddsdekning (innskudd i prosent av brutto utlån)	84,10 %	71,91 %	71,65 %	74,22 %	72,15 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,36 %	19,65 %	17,35 %	18,61 %	20,00 %
Kjernekapitaldekning i %	22,03 %	21,25 %	18,79 %	18,61 %	18,29 %
Kapitaldekning i %	23,71 %	22,86 %	20,24 %	20,00 %	18,29 %
Uvektet kjernekapitaldekning	10,00 %	10,63 %	9,41 %		
LCR	345 %	233 %	162 %	228 %	156,00 %
NSFR	141 %	132 %	149 %	146 %	154,00 %
Egenkapitalandel	10,90 %	11,28 %	9,85 %	10,44 %	10,90 %
Egenkapitalavkastning **	4,31 %	7,38 %	5,09 %	5,67 %	7,00 %
Resultat etter skatt i prosent av forvaltningskapitalen	0,46 %	0,73 %	0,50 %	0,58 %	0,75 %
Resultat etter skatt per egenkapitalbevis	NOK 4,53				
Kostnadsprosent ***	57,90 %	56,81 %	58,52 %	61,92 %	61,80 %

* Mislighold over 90 dager

** Resultat etter skattekostnad i % av gjennomsnittlig egenkapital

*** Driftskostnader i % av netto rentemargin og andre inntekter

Banksjefens ord

Den økonomiske utviklingen i 2019

Internasjonal økonomi

Økonomien har gjennom 2019 vært preget av høy og økende internasjonal uro. Handelskrig mellom USA og Kina, økt konfliktnivå i Midtøsten, store strukturelle utfordringer for tradisjonell industri i Europa og usikkerhet knyttet til Brexit har satt sitt preg på året. I en ellers urolig verden har norsk økonomi greid seg relativt godt. Drevet av en sterk investeringsvekst i oljesektoren, men også sterk vekst i bedriftsinvesteringene kan veksten i fastlandsøkonomien komme på om lag 2,6 prosent, og en sysselsettingsvekst på 1,8 prosent.

Usikkerhetene i verdensøkonomien som preget 2018 har forsterket seg inn i 2019. På 18 måneder har gjennomsnittstollen på amerikansk import fra Kina økt kraftig, og Kina har på sin side svart opp med tilsvarende mottiltak. Dette har bidratt til at global handel falt med 1 prosent siste 12 måneder.

Større usikkerhet og uforutsigbarhet har redusert bedriftstilliten og investeringslysten på bred front, og færre investeringer fører i sin tur til å dempe produksjonspotensialet i økonomien.

Det er grunn til å anta at disse usikkerhetene vil vedvare framover, og bidra til en fortsatt svak utvikling i global økonomi.

Avkjølingen av verdensøkonomien har på nytt blitt møtt med pengepolitiske lettelser over hele verden, og den gradvise normaliseringen av sentralbankenes rentesetting har snudd fra heving til nye kutt. Ved utgangen av november hadde 20 av 38 utvalgte land lavere styringsrente enn 6 måneder tidligere. Kraftig pengepolitisk stimulans har bidratt til at det økonomiske omslaget ikke er blitt enda kraftigere, men det videre handlingsrommet for sentralbankene er betydelig begrenset.

På tross av økt internasjonal uro og at man fortsatt er i den lengste vedvarende oppgangskonjunkturen i USAs historie, fortsetter amerikansk økonomi en god utvikling gjennom 2019. Utviklingen i USA er drevet av god vekst i husholdningenes konsum. Dette henger sammen med et sterkt og vedvarende oppsving i arbeidsmarkedet gjennom de siste ti årene. Sysselsettingsveksten har imidlertid avtatt noe, men ledigheten er ved utgangen av året fortsatt så lavt som 3,5%. Handelsuroen treffer også industrisektoren i USA, og gjennom 2019 har sysselsettingsveksten i industrien vært angst lavere enn tidligere, og veksten i industriproduksjonene er falt tilbake.

Etter en lang rekke økninger i styringsrenten fra den amerikanske sentralbanken, har dempende inflasjonsutsikter og økt økonomisk uro bidratt til at sentralbankrenten er satt ned tre ganger gjennom 2019, til 1,75%.

I eurosonen har den svake aktivitetsutviklingen fra 2018 fortsatt også i 2019, med blant annet store utfordringer for europeisk industri. Økt proteksjonisme og Brexit skaper økt usikkerhet, og også europeisk eksport til USA blir møtt med økt

toll. Tysk industriproduksjon var i oktober 2019, 6,2 prosent lavere enn ett år tidligere, og produksjonen av biler og transportmidler har falt med nesten 15 prosent. Dette gjør at Europas sterkeste økonomi ligger an til en årlig BNP vekst på svake 0,3 prosent. Arbeidsledigheten i eurosonen er om lag 7,5 prosent, og inflasjonen ligger på om lag 1,1-1,2 prosent.

Den Europeiske sentralbanken har videreført sin aktivt stimulerende pengepolitikk, og lanserte høsten 2019 en ny stimulanspakke, med rentekutt og nye sentralbankkjøp av verdipapirer. Det varsles både fra ECB og andre sentralbanker at finanspolitikken må ta støtte ansvar for å stimulere økonomisk vekst. Det finanspolitiske handlingsrommet er imidlertid begrenset da mange av landene fortsatt er preget av høy gjeld, mens land med finanspolitiske muskler er uvillige til budsjettunderskudd.

Norge

Hovedbildet er at Det fortsatt går relativt godt i norsk økonomi gjennom 2019, og følger den oppgangskonjunkturen som har vedvart de siste tre år. Fastlands-BNP har vokst raskere en trend gjennom hele 2019, og ligger an til en årlig vekst på 2,6 prosent. Sysselsettingsveksten tiltok gjennom både 2018 og inn i 2019, selv om utviklingen har avtatt noe mot slutten av 2019. I Fastlands-Norge økte sysselsettingen med 32500 personer fra fjerde kvartal 2018 til tredje kvartal 2019, tilsvarende en vekst på 1,7 prosent. Arbeidsledigheten (AKU) ser ut til å ha flatet ut på 3,6 prosent, mens den NAV registrerte tall for helt ledige er 2,2 prosent av arbeidsstyrken.

Olje- og gassinvesteringene er anslått å øke med 14 prosent i 2019, og er en sterk driver til veksten. På tross av fallende verdenshandel har norsk eksport holdt seg godt oppe gjennom 2019. Eksporten av fisk har økt mye, og er ved utgangen av

2019 på et rekordhøyt nivå. De videre vekstutsiktene i norsk økonomi er imidlertid dempet. Indikatorer peker mot lavere vekst i investeringer, produksjon og eksport framover.

Husholdningenes forbruk har vokst relativt svakt gjennom 2019, og er med en vekst på 1,6 prosent klart svakere enn aktivitetsveksten i fastlandsøkonomien for øvrig. Ifølge Finans Norges forventningsbarometer er husholdningenes framtidsutsikter noe lavere, primært grunnet lavere tro på landets økonomi. Husholdningenes sparelyst er økende, og forventningene til egen økonomi er noe styrket. Dette kan henge sammen med Norges Banks varsel om en flat utvikling i styringsrenten framover etter at denne ble hevet til 1,5 i september.

Etter mange år med sterk vekst i boligprisene har vi siden 2017 sett en moderat og stabil vekst i boligmarkedet. Ved slutten av året var tolv månedersveksten i snitt 2,5 prosent, svakt over konsumprisveksten. Aktiviteten i boligmarkedet er fortsatt svært høy. Samlet sett indikerer dette et relativt stabilt og balansert boligmarked.

Norske myndigheter har fulgt opp de siste par års utvikling med en noe mindre ekspansiv finanspolitikk. Etter flere år med sterk vekst i bruken av oljepenger over statsbudsjettet, er det riktig å møte utfordringene i norsk økonomi og de statsfinansielle utfordringer som ligger foran oss, med en strammere pengepolitikk. I 2019 anslås det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet til 7,8 prosent, og med et budsjett for 2020 som anslås svakt innstrammende.

Eika Alliansen

Hønefoss Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 66 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Eika en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

I januar 2018 sa 11 banker opp sine avtaler med Eika Gruppen og datterselskapene. Avtalene opphører når de respektive oppsigelsesfrister utløper, de fleste med tre kalenderårs frist gjeldende fra 31.12.2018. De i dag 10 uttredende bankene (etter fusjon av Harstad Sparebank og Lofoten Sparebank) er: Askim og Spydeberg Sparebank, Aasen Sparebank, Drangedal Sparebank, Klæbu Sparebank, Sparebanken 68 grader nord, Selbu Sparebank, Sparebanken DIN, Stadsbygd Sparebank, Tolga-Os Sparebank og Ørland Sparebank.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. Fysisk nærhet og rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet gir unike kundeopplevelser sammen med den digitale hverdagsbanken. Det er kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Lokalbankene i Eika Alliansen har landets mest tilfredse kunder

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser til lokalbankene for moderne og effektiv bankdrift. Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige, digitale løsninger for lokalbankene og deres kunder. Eika Gruppen har også solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene effektiv kommunikasjon økt tilgjengelighet.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

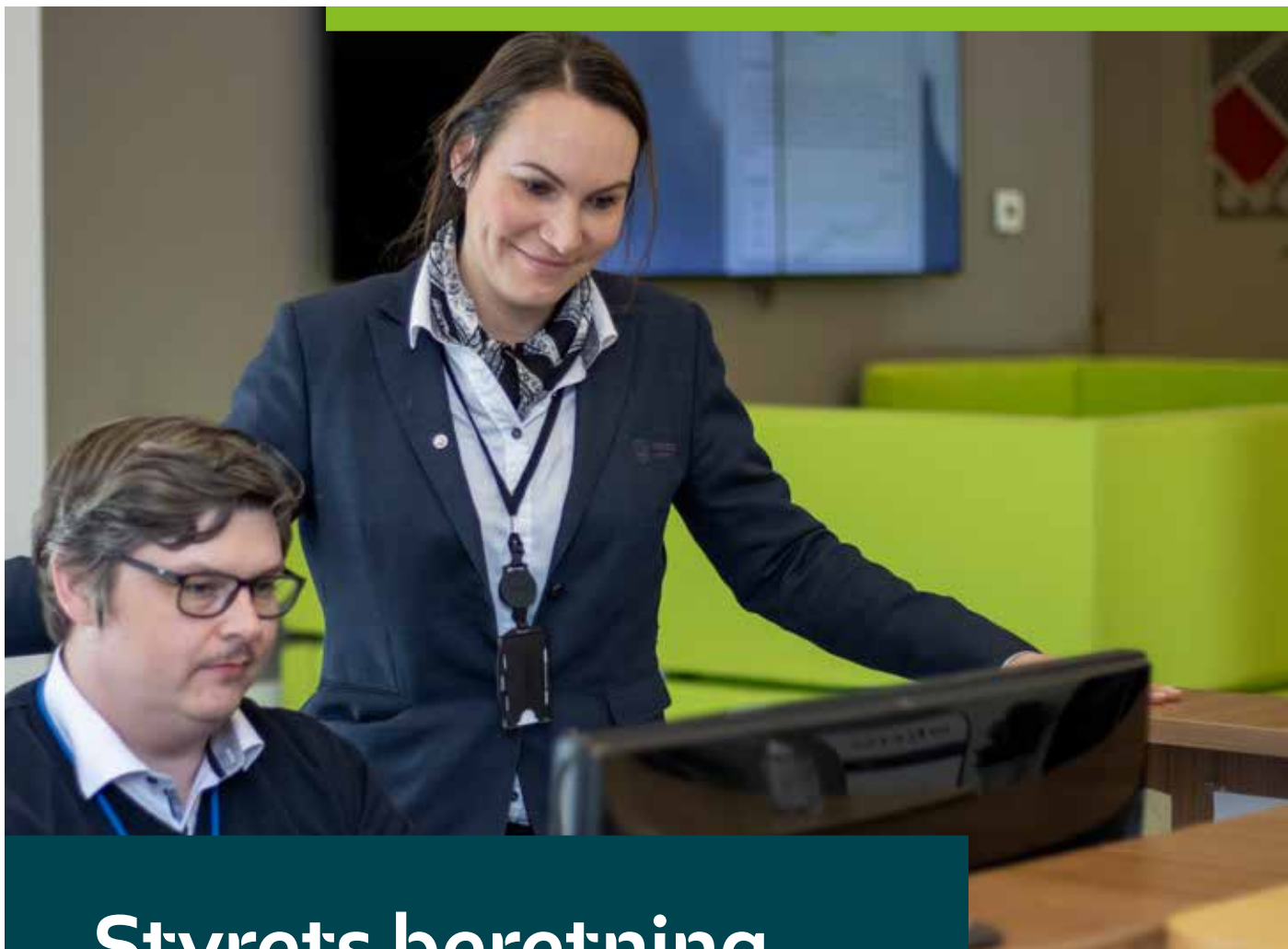
Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 66 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 106 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Hønefoss,
31. desember 2019/ 3. mars 2020

Torgeir Nøkleby
Banksjef

Styrets beretning

Hønefoss Sparebank tilbyr bank- og forsikringstjenester til personkunder og små og mellomstore bedrifter, med Ringerike, Hole og Jevnaker som primærmarked. Bankens formål er å tilby bank- og forsikringsprodukter tilpasset kundens situasjon og behov, slik at kundene opplever å bli godt ivaretatt gjennom alle faser i livet.

Regnskapet for 2019

Resultat

Hønefoss Sparebank har i 2019 et driftsresultat før skatt på 17,4 MNOK mot 27,5 MNOK etter samme periode i fjor. Resultat før tap er styrket med 11% sammenlignet med fjoråret, og utgjør 34,9 MNOK. Resultatet er påvirket av engangsposter på kostnadssiden i form av 1,5 MNOK i overtredelsesgebyr fra Finanstilsynet for manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven. I tillegg er

fratredelsesavtalen med tidligere banksjef kostnadsført med 2,4 MNOK i 2019.

Resultatet påvirkes også i stor grad av økte tapskostnader, med en total tapskostnad for året på 17,1 MNOK. Av bankens totale tapskostnad for 2019 gjelder 10,6 MNOK nedskrivning på ett av bankens driftsengasjement.

1 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde resultatet 0,56% mot 0,93% i fjor. Etter skatt var resultatet 14,9 MNOK mot 22,4 MNOK i fjor, noe som tilsvarer en egenkapitalavkastning på 4,3% mot 7,4% i fjor. Resultat pr. egenkapitalbevis er NOK 4,53. Foreslått utbetaling av utbytte for regnskapsåret 2019 er NOK 4,06 pr. egenkapitalbevis. Vedtak om utbetaling av utbytte fattes på generalforsamlingsmøte den 26. mars 2020.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 55,7 MNOK mot 50,9 MNOK i fjor. Rentenettoen er beregnet til 1,78% mot 1,73% ved samme tidspunkt i fjor. Utbytte på verdipapirer utgjorde 12,5 MNOK. Netto provisjonsinntekter fra banktjenester ble 14,2 MNOK – en økning på 1,2 MNOK fra i fjor. Driftskostnadene for 2019 var 47,9 MNOK – som er en økning på 6,6 MNOK fra i fjor.

Balanse

Ved årsskiftet var forvaltningskapitalen 3.252,6 MNOK, en økning på 6,6 % siden 2018. Innskudd fra kunder økte med 291,6 MNOK og utgjorde en vekst på 16,1 %. Brutto utlån ble redusert med 18 MNOK, noe som tilsvarer en nedgang på -0,7%. Bankens egenkapital inklusive egenkapitalbevis og tilførsel fra årets overskudd utgjør 354,6 MNOK.

Eika Boligkreditt

Banken har en portefølje av utlån i Eika Boligkreditt på 850,5 MNOK pr. 31.12.2019. Brutto utlån, inklusive bankens andel av lån i Eika Boligkreditt AS, er på 3.348,8 MNOK, noe som er en nedgang på 0,3 % fra fjoråret.

Styrets vurdering av regnskapet

Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir et rettvise bilde av bankens virksomhet og stilling ved årsskiftet. Styret er ikke kjent med at det er oppstått forhold etter regnskapsavslutningen som er av vesentlig betydning for denne konklusjonen.

Den underliggende bankdrift før tap er betydelig bedret gjennom året, men styret anser ikke utviklingen i tap i banken for å være tilfredsstillende. Således er utviklingen ikke i tråd med den strategiplan som er lagt. Tapsavsetninger er høyere enn budsjettert. Hønefoss Sparebank har i 2019 imidlertid økt sin rene kjernekapitaldekning.

Utlånsvekst har vært noe lavere enn forutsatt i strategi, men bærer preg av konsolidering etter Finanstilsynets stedlige tilsyn i mars 2019. Innskuddsdekningen er økt betydelig gjennom året, og vurderes som tilfredsstillende. Behovet for ekstern funding er redusert gjennom 2019 og er på et tilfredsstillende nivå. Alle forhold i regnskapet ligger til rette for fortsatt drift. Dette er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Disponering av overskudd (tall i hele tusen)

Resultatet for regnskapsåret foreslår styret disponert slik:	14.877
Overført til gaver til allmenntilgjortige formål	2.500
Overført til utjevningfond	183
Utbytte	1.600
Overført sparebankens fond	10.594
Sum disponert	14.877

Utbyttet utgjør kr 4,06 pr. egenkapitalbevis.

Generalforsamlingsmøte 26. mars 2020 vedtok årsregnskap og årsberetning med følgende korreksjon:

På bakgrunn av innspill fra Finanstilsynet og Finansdepartementet utsettes vedtak om utbytte til bankens egenkapitalbevisiere til ekstraordinær generalforsamling 3. juni. Hendelser som har oppstått etter balansedagen: Siden nyttår har utsiktene for verdensøkonomien og norsk økonomi endret seg dramatisk. Frykten for korona-viruset har gitt midlertidig stillstand i økonomien i mange land.

Risikoområder

Risikostyring

Styret har som målsetting at bankens risikovilje ikke skal være høyere enn moderat for noen type risiko.

Markedsmessige ambisjoner skal nøye balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar. Etter Finanstilsynet sitt stedlige tilsyn i mars 2019 har bankens styre og administrasjon jobbet målrettet med å utbedre Finanstilsynet sine merknader i endelige rapport datert 29. oktober 2019. Arbeidet med risikostyring er et kontinuerlig arbeid som også vil være en betydelig del av strategiarbeidet til styret i tiden fremover.

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko består primært av manglende betalingsevne hos låntager, samt at underliggende pant som realiseres ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er derfor primært knyttet til utlåns- og garantiporteføljen og delvis til verdipapirbeholdningen (obligasjoner innenfor bank).

Bankens aktivitet på kredittområdet styres av strategiplan, risikopolisy, kredittpolicy og kreditthåndboken. Styringsdokumentene revideres årlig av styret. Kredittpolicyen gir rammer for eksponering, geografisk markedsområde, organisering m.v. Styret har delegert en

utlånsfullmakt til banksjefen som har delegert den videre i organisasjonen, basert på kompetanse og risiko.

Misligholdte engasjement pr. 90 dager var pr. 31.12.2019 122,3 MNOK tilsvarende 4,9 % av brutto utlån. Dette er en betydelig økning fra 1,4% i 2018. Styret og administrasjonen har gjennom 2019 iverksatt tiltak for å redusere risikoen i bankens kredittportefølje. Dette er et arbeid som vil fortsette i 2020.

Bankens samlede nedskrivninger på utlån er økt med 8,6 MNOK til 34,2 MNOK. Det er konstaterte tap på 8,5 MNOK. Totalt har banken har kostnadsført tap i 2019 på 17,1 MNOK mot 6,1 MNOK i 2018.

Hovedtyngden av bankens beholdning av rentebærende verdipapirer er utstedt av boligkreditselskap. Kredittrisikoen i porteføljen vurderes som moderat til lav. Størstedelen av bankens beholdning er deponerbar i Norges Bank.

Banken har inneværende år hatt en brutto nedgang i utlån før tap tilsvarende 0,3 %, inkl. bankens andel av utlån i Eika Boligkreditt.

Bankens eksponering mot bedriftsmarkedet utgjør 28,8 % av brutto utlån mot 28,3 % i 2018.

Den samlede kredittrisikoen vurderes å være høyere enn bankens målsetning om moderat kredittrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen styres ut fra vedtatt likviditetspolicy. Dokumentet revideres minimum årlig av styret.

Kredittmarginene (spreadene) i sertifikat- og obligasjonsmarkedet har vært fallende gjennom året, men økning i penge- markedsrenten gjennom året har bidratt til økte rentekostnader totalt sett. Dette har igjen medført til økning i utlånsrenten til kundene gjennom året.

Bankens likviditet styres bl.a. etter Liquidity Coverage Ratio (LCR). Denne indikatoren følges månedlig opp av administrasjonen i tillegg til at den rapporteres kvartalsvis til bankens styre. Banken har ved utløpet av 2019 en LCR på 345% mot minimumskravet på 100%. Likviditeten vurderes som høy og langt over vedtatt minimumsnivå. LCR rapporteres månedlig til Finanstilsynet.

I 2020 har banken to låneforfall på ekstern funding. Dette gjelder obligasjonslån med utestående volum på 53 MNOK med forfall i februar, samt obligasjonslån med utestående volum på 88 MNOK med forfall i august.

Innskuddene har for det meste kort eller ingen oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, banken er solid og driften går tilfredsstillende. Det anses derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og kundeinnskudd betraktes derfor som langsiktig finansiering. En eventuell reduksjon av innskuddsgarantien til norske banker kan føre til en økt volatilitet i større innskudd generelt, men forventes ikke å ramme Hønefoss Sparebank spesielt. Økningen i innskudd gjennom 2019 er i all hovedsak på innskudd med 31 dagers oppsigelsestid.

Banken har i 2019 økt innskuddsdekningen fra 71,91 % til 84,10 %.

Samlet vurderes bankens likviditetsrisiko som lav.

Bankens likviditets- risiko er lav

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som renter, valuta og verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, sertifikater og obligasjoner. Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er i hovedsak å tilfredsstille likviditetskrav og bidra til bankens inn- og utlånsaktivitet. Bankens markedsrisiko styres ut fra vedtatt risikopolisy og policy for markedsrisiko. Dokumentene revideres minst en gang i året av styret.

Kursrisiko

Bankens beholdning av aksjer, egenkapitalbevis og obligasjoner kan utsettes for kurssvingninger som gir verdifall. Dette bokføres hver måned. Markedsrisikoen styres ut fra vedtatt markedspolicy. Styret har vedtatt grenser for eksponering pr. selskap, bransje og hvilke typer selskap det kan eksponeres i.

Hønefoss Sparebanks obligasjonsportefølje består av papirer mot andre finansieringsforetak, i form av senior bankpapirer og obligasjoner med fortrinnsrett.

Bankens interne ramme for obligasjons- og sertifikatbeholdningen er maksimalt 350 MNOK til enhver tid. Banken hadde pr. 31.12.2019 en beholdning av rentebærende portefølje (sertifikater, obligasjoner og obligasjonsfond) til en bokført verdi på 348,9 MNOK. Markedsverdien er 0,7 MNOK høyere enn bokført verdi.

Banken har ingen aksjer/aksjefond utenom anleggsaksjer.

Samlet vurderer styret bankens kursrisiko som moderat til lav.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. I begrepet inngår også kursrisiko/rentefølsomhet, dvs. endring i en obligasjons verdi ved endring av markedsrenten. Det vanlige er å beskrive renterisiko som hvor stort beløp man taper gitt at renten går opp eller ned 1 % - poeng.

Bankens samlede renterisiko kan maksimalt utgjøre 2,5 MNOK. Samlet renterisiko skal beregnes som samlet estimert verdiendring for alle rentebærende poster og rentederivater ut i fra vektet durasjon ved ett prosentpoengs endring i alle renter (parallellskift i rentekurven).

Bankens totale renterisiko ved årsskiftet er beregnet til 0,8 MNOK og ligger innenfor bankens vedtatte rammer.

Styret vurderer bankens renterisiko som lav.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av, og forpliktelser i, annen valuta skal medføre tap som følge av endringer i valutakursen.

Banken har lite valuta i sin balanse. Den beholdningen av utenlands valuta som finnes er for å dekke kundens behov for reisevaluta i bankens minibanker. Bankens valutarisiko vurderes derfor som lav.

Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko forstår vi risiko for at mennesker, rutiner, systemer og dataløsninger ikke fungerer etter hensikten, noe som medfører risiko for tap. Årsaken til at slike forhold inntreffer kan være alt fra svikt i teknisk infrastruktur via hendelige uhell til svikaktig eller kriminell atferd.

Tilfredsstillende håndtering av operasjonell risiko forutsetter god intern kontroll og kvalitetsstyring.

Kombinasjonene av egne erfaringer og data fra erfaringsdatabaser tilsier at menneskelig svikt og eventuell svikt i IT-løsninger sannsynligvis er den største operasjonelle risiko for en bank av vår type.

Banken har fokus på hvordan vi best mulig kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter, både gjennom egen kompetanse på området og ved hjelp av våre samarbeidspartnere i Eika-Gruppen AS og EikaViS.

Styret anser bankens operasjonelle risiko å være på et moderat nivå.

Organisasjon og styring

Styring av virksomheten (corporate governance)

Hønefoss Sparebank har fokus på å etterleve strenge etiske prinsipper. For å utvikle et godt tillitsforhold mellom banken og de viktigste interessentgruppene er det nødvendig med gode styringssystemer for virksomheten. Dette innebærer blant annet:

- Et kompetent og uavhengig styre
- Gode interne styringsprosesser
- En objektiv og uavhengig eksterntrevisjon
- Åpen og god kommunikasjon med ansatte og omgivelsene for øvrig.

Styret arbeider etter en årsplan og har årlige vurderinger av arbeidsformen med sikte på forbedringer. Som del av årsplanen inngår behandling av strategiske spørsmål og bankens strategidokument. Styret mottar regelmessig rapporter og analyser for ulike risikoer. Det legges stor vekt på ICAAP – gjennomgang (Internal Capital Adequacy Assessment Process) som gir styret en førstehånds kjennskap til den risiko som banken opererer med og de krav som må stilles til bankens kapital og soliditet for å være i stand til å håndtere den risiko man har påtatt seg. Samarbeidet med revisor er åpent og godt. Bankens revisor arbeider etter en årlig plan for revisjonsarbeidet. Ekstern revisor avgir årlig en «Uavhengig bekreftelse av bankens risikostyring og internkontroll-gjennomgang». I revisors bekreftelse for 2019 er det inntatt presiseringer vedrørende bankens kredittprosess, overholdelse av hvitvaskingsregelverket og bankens compliancefunksjon. Styret har gjennomført tiltak for å rette de forhold som er påpekt. Banken etablerte i 2010 revisjonsutvalg. Bankens styre utgjør samlet revisjonsutvalget.

Bemanning og organisasjonsstruktur

Gjennom 2019 har 3 personer sluttet. Det er ansatt 4 nye hvorav 3 begynner i starten av 2020. Banken har en inndeling på rådgivningsområdene person- og bedriftsmarked samt administrasjon. Hønefoss Sparebank har ved årsskiftet 20 fast ansatte, hvorav en ansatt i 80 % stilling og en i 90%. Det er til sammen utført 19,4 årsverk i 2019.

Arbeidsmiljø

Hønefoss Sparebank gjennomfører årlige undersøkelser av medarbeidertilfredshet. Banken arbeider kontinuerlig med tiltak som kan forbedre trivselen.

Banken har systematiserte, dokumenterte og ajourførte rutiner innenfor HMS-området i henhold til forskriftene.

Det har ikke forekommet spesielle skader eller ulykker på personer. Banken har avtale om bedriftshelsetjeneste med den lokale bedriftshelsetjenesten Stamina Hot.

Det totale sykefraværet for 2019 (2018) var på 3,7% (2,6%), hvorav 1,8% (1,2%) var langtidsfravær og 1,9% (1,4%) var korttidsfravær.

Kompetansebygging

Det er etablert en nasjonal autorisasjonsordning for finansielle rådgivere. Det er FNO, Sparebankforeningen, Verdipapirfondenes forening og Finansforbundet som står bak ordningen. Denne ordningen er en fagstandard som definerer minstekrav til finansielle rådgiveres kompetanse. I Hønefoss Sparebank er det 6 autoriserte finansielle rådgivere. 5 av disse arbeider innenfor personmarkedet. I tillegg risiko-kontroller/compliance-ansvarlig tatt autorisasjon. Samtlige autoriserte oppdaterer kompetansen iht. vedlikeholdskravene i autorisasjonsordningen.

Det ble i 2017 etablert en nasjonal autorisasjonsordning for kreditt-rådgivere. Banken har ved årsskiftet sertifisert 6 personer innenfor ordningen. Banken har en målsetning om at alle som jobber med kreditt skal være sertifisert gjennom ordningen.

På bedriftsmarkedet har vi i dag 4 rådgivere hvorav 1 har gjennomført interne sertifiseringer innenfor standarder for bedriftsrådgivning i Eika Gruppen.

Likestilling

2 av styrets 5 eksterne medlemmer er kvinner, tilsvarende 40 %. De ansatte har valgt 1 mannlig tillitsvalgt som styremedlem og 1 kvinnelig observatør. Pr. 31.12.2019 var 14 av bankens 20 fast ansatte kvinner, noe som utgjør en kvinneandel på 70 %. Ledergruppa består av 2 menn og 1 kvinne. Begge de ansattes tillitsvalgte er menn. Styret og administrasjonen tilstreber i sitt arbeid likestilling mellom kjønnene.

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar er en integrert del av Hønefoss Sparebanks virksomhet og ansvaret uttrykkes gjennom de strategier,

tiltak og aktiviteter banken planlegger og gjennomfører. Samfunnsansvaret kommer til uttrykk gjennom hvordan vi forvalter de ressurser vi disponerer og vår dialog med ansatte, eiere, kunder, lokalsamfunn og øvrige interessenter. Dette innebærer også bankens vurderinger ved utdeling av gaver og inngåelse av sponsorater.

Banken har med sin lokale forankring som sparebank i Hønefoss og Ringeriksregionen påtatt seg et naturlig samfunnsansvar med å være støttespiller gjennom sine gaver og bidrag tilbake til lokalsamfunnet. Dette samfunnsansvaret er forankret i bankens formål (utdrag); Hønefoss Sparebank er en viktig lokal bedrift og en betydelig bidragsyter til lokalsamfunnet. Bankens gaver og støtte til en rekke allmennyttige formål kommer hele lokalsamfunnet til gode.

- Å være synlige og tydelig til stede i lokalsamfunnet
- Å ta initiativ og spille en aktiv rolle i utviklingen av lokalsamfunnet og det lokale næringslivet
- Gaver og sponsorstøtte til gode formål
- Opplæring i personlig økonomi og digitale tjenester

Hønefoss Sparebank oppfatter samfunnsansvar som en integrert del av bankens samlede virksomhet, og har derfor valgt å rapportere om dette som en del av årsrapporten. Formålet med rapporteringen er å gi våre interessenter en overordnet og balansert oversikt over hvordan Hønefoss Sparebank følger opp sitt samfunnsansvar som er sentralt for bankens virksomhet. Banken har utviklet retningslinjer, prinsipper og standarder i forhold til bankens samfunnsansvar.

Menneskerettigheter

Banken skal støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og skal på ingen

måte medvirke til brudd på menneskerettighetene. Banken har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet. Gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneske- og arbeidstakerrettigheter.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
Hønefoss Sparebank gjennomfører årlige undersøkelser av medarbeidertilfredsheten. Banken arbeider kontinuerlig med tiltak som kan forbedre trivselen gjennom fokus på kompetansebygging, sosiale aktiviteter og gode arbeidsforhold. Banken har systematiserte, dokumenterte og ajourførte rutiner innenfor HMS-området i henhold til forskriftene.

Det ytre miljø

Banken benytter ikke innsatsfaktorer eller produksjonsmetoder som direkte forurenser det ytre miljø. Til oppvarming av bygg benyttes fjernvarme fra biovarmeanlegg som primær varmekilde. Banken har i tillegg et kjøleanlegget hvor kjølemediet er isvann som drives av en isvannsmaskin i energiklasse A. Banken benytter webmøte-funksjonalitet når det er mulig for å begrense kjøring til og fra møter utenfor bankens lokale.

Bekjempelse av korrupsjon

Banken har i 2019 hatt en grundig gjennomgang og revidering av policyer og instruksjoner etter å ha blitt ilagt overtredelsesgebyr av Finanstilsynet for manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven. Banken følger hvitvaskingslovens regler gjennom egne policyer og instruksjoner vedtatt av bankens styre. Både policydokumenter og tilhørende instruksjoner er gjenstand for årlig revidering i bankens styre. I tillegg gjennomfører administrasjonen kvartalsvis rapportering til styret.

Sponsorater og gaver

Det er brukt betydelige ressurser på markedsaktiviteter og mange lokale aktører har nytt godt av velvillighet fra banken. Gjennom mangeårige bidrag til Ringerike Næringsforening, Universitetet i Sørøst-Norge, eierskap i Regionalt Kulturhus Ringerike A/S, Ringeriksløsningen, TBA, Ringerike Kultursenter og vårt eget Etablererfond har banken ønsket å bidra til å fremme utviklingen av nærings- og kulturlivet i vårt distrikt.

Banken har i 2019 tildelt ca. 5 MNOK til gaver og sponsering av blant annet kultur og idrettsaktiviteter.

Dette er fordelt som følger:

Gaver til allmennyttige formål	4 MNOK
Sponsoravtaler	1 MNOK

Banken hadde i løpet av 2019 sponsoravtaler med et betydelig antall lag og foreninger i lokalsamfunnet. (Oversikt er vedlagt bak i årsrapport).

Utsiktene fremover

Banken har i sine planer for 2020 lagt til grunn en renteutvikling i tråd med Norges Banks rentebane. Det forventes at rentenivået vil være stabilt gjennom året.

For 2020 legger styret til grunn en balansert utlånsvekst på markedsveksten og høyere enn i 2019. Innskuddsvekst vurderes å være på markedsveksten og avta sammenlignet med 2019. Banken vil ha en kontrollert veksttakt på næring med fokus på det definerte kjerneområdet samt holde en veksttakt på privatmarkedet som er noe over markedsveksten. Tapsnivået forventes å reduseres sammenlignet med 2019 og være moderat.

Administrasjonen vil fortløpende vurdere tilpasninger i bankens organisering for å ta høyde for strategi, marked og regulatoriske forhold. Vi vil i 2020 bidra til økt bruk av digitale flater i det daglige samtidig som vi utvikler vår satsning på personlig rådgivning ved viktige livs- og bedriftshendelser.

Vår strategiske hovedoppgave er å gjennomføre rådgivning med fokus på langsiktige gode totalløsninger. Parallelt med dette vil vi jobbe med forbedring av rutiner og kredittarbeid. Det å sikre en robust funding som gir mulighet for fremtidig vekst samt generere inntekter utenom bankbalansen. Med gode utsikter til positiv utvikling på Ringerike i mange år fremover ser vi for oss å utvikle banken slik at vi skal være det beste alternativet for kunder som ønsker trygghet og personlig rådgivning.

Bankens rolle som viktig bidragsyter til videre utvikling av region og lokalsamfunn skal videreføres.

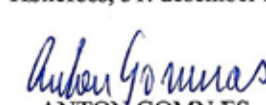
Takk

Styret vil takke bankens mange kunder for den tillit de har vist Hønefoss Sparebank gjennom året. Styret vil videre rette en hjertelig takk til bankens ansatte og tillitsvalgte for aktiv og positiv innsats i 2019.

Hønefoss, 31. desember 2019/ 3. mars 2020

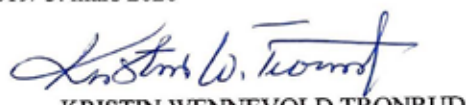

GUNN IREN MIDTBØ
Styreleder

KNUT SKJØRVOLD
Styremedlem

ANTON GORNÆS
Nestleder

JAN ELASKERUD
Styremedlem

TORGEIR NØRLEBY
Banksjef

KRISTIN WENNEVOLD TRONRUD
Styremedlem

THOR BÅRD GUNDERSEN
Styremedlem

Styret

Gunn Iren Midtbø
Styreleder

Avsnittleder, påtale for økonomi- og miljø saker, Sør-Øst politidistr.

Anton Gommæs
Nestleder

Egen virksomhet/Praksis- Utvikling AS og Nettregnskap AS

Knut Skjør vold
Styremedlem

Økonomileder i Kartverkets landdivisjon

Kristin Wennevold Tronrud
Styremedlem

Økonomiansvarlig for Buskerudmuseet

Thor Bård Gundersen
Styremedlem

Daglig leder og eier av Torvet Klær

Jan Flaskerud
Styremedlem

Risiko Controller i Hønefoss Sparebank

Resultatregnskap

(Hele tusen kroner)	Note	2019	2018	2017
Renteinntekter og lignende inntekter	1	101 235	88 857	86 558
Rentekostnader og lignende kostnader	2	45 515	37 923	34 539
Netto rente- og provisjonsinntekter		55 720	50 934	52 019
Utbytte og andre innt.av vp. med variabel avkastn.	3	12 543	8 447	7 293
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4	15 238	14 399	13 656
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		(1 084)	(1 389)	(1 669)
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er om-løpsmidler	5	30	87	430
Andre driftsinntekter	6	353	347	354
Sum andre inntekter		27 080	21 891	20 063
Lønn og generelle administrasjonskostnader	7,29,30	34 572	30 139	29 775
Avskrivninger mv av varige driftsmidler og immatri	27	1 619	1 851	1 879
Andre driftskostnader	8	11 748	9 383	10 531
Sum driftskostnader		47 938	41 373	42 185
Resultat før tap		34 862	31 452	29 897
Tap på utlån, garantier mv	18,19,20	17 092	6 135	12 486
Nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på vp.		343	(2 165)	(129)
Resultat etter tap		17 427	27 482	17 540
Skatt på ordinært resultat	32,33	2 550	5 129	3 020
Resultat av ordinær drift etter skatt		14 877	22 353	14 520
Overført fra gavefond				
Overført til sparebankens fond	34	10 594	16 615	11 900
Overført til gavefond og/eller gaver	34	2 500	5 500	2 620
Overført til utjevningsfond	34	183	238	
Avsatt til utbytte	34	1 600		
Overføringer og disponeringer		14 877	22 353	14 520

Balanse

(Hele tusen kroner)	Note	2019	2018	2017
Kontanter og fordringer på sentralbanker	22	164 641	62 841	63 097
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	22	164 850	155 492	88 169
Utlån til og fordringer på kunder	9,17,18, 19,20,21	2 464 179	2 490 817	2 482 869
Sert., obl. og andre rentebærende vp	10,24	249 549	176 511	146 411
Aksjer, andeler og andre vp. med variabel avkastn.	25,26	185 993	140 808	108 258
Immatrielle eiendeler	33	1 406	1 485	1 399
Varige driftsmidler	11,27	15 024	16 408	17 570
Andre eiendeler		1 736	3 104	3 597
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	12,29	5 267	4 719	2 839
Sum eiendeler		3 252 646	3 052 185	2 914 207
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	3 343	3 359	3 342
Innskudd fra og gjeld til kunder	14	2 101 101	1 809 463	1 792 830
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21,22,23	720 793	820 193	762 554
Annen gjeld	15,31	11 073	17 059	9 886
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente innt.		11 155	5 882	6 123
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	16,30	620	1 795	2 335
Ansvarlig lånekapital	23	50 000	50 000	50 000
Sum gjeld		2 898 084	2 707 752	2 627 070
Egenkapitalbevis		39 388	40 000	
Sparebankens fond		309 346	298 752	282 137
Gavefond		5 000	5 000	5 000
Utjevningsfond		384	238	
Overkursfond		443	443	
Sum egenkapital	34,35	354 562	344 433	287 137
Sum gjeld og egenkapital		3 252 646	3 052 185	2 914 207
Poster utenom balansen				
Betingede forpliktelser	28	14 247	18 816	39 053
Rentesikringsavtaler	31	14 420	17 790	19 060
Likviditetsforpliktelse ovenfor Eika Boligkreditt	28	-	-	-
Garantier ovenfor Eika Boligkreditt	28	8 505	19 659	10 581
Utlån overført til Eika Boligkreditt	28	850 491	842 641	763 857
Egenkapitalrelatert derivat	31	-	-	-
Valutakontrakter	31	-	-	-

Hønefoss, 31. desember 2019 / 3. mars 2020

Gunn Steinkjeller
 Styreleder
 Karl Skjerve
 Styremedlem
 Anton Gjovnes
 Nestleder
 Ther Bård Gundersen
 Styremedlem
 Kristin Wennevold Tromrud
 Styremedlem
 Jan Flakerøy
 Styremedlem
 Torgeir Hålløy
 Bankfor

Regnskapsprinsipper

Generelle regnskapsprinsipper

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med reglene i NGAAP. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2018.

Bruk av estimat

Ledelsen har brukt estimat og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsetting av eiendeler og gjeld, samt usikrede eiendeler og forpliktelser på balansedagen i utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med god regnskapsskikk.

Periodisering - Inntektsføring/ kostnadsføring

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. Etableringsgebyrer periodiseres i den utstrekning de overstiger kostnader forbundet med etablering av det enkelte utlån og Finanstilsynets beløpsgrenser. Det er ikke periodisert gebyrer eller provisjoner mot kunder ved årets utgang. Provisjon fra produktselskapene i Eika Gruppen er periodisert. Banken yter ikke forvaltning - eller administrasjonstjenester for kunder.

Banken har ikke leasing- eller factoringavtaler.

Regnskapsprinsippene er for øvrig beskrevet under de enkelte notene.

Note 1: Netto rente- og provisjonsinntekter

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Renter o.l. av utlån til kredittinstitusjoner	2 233	631	669
Renter o.l. av utlån til og fordringer på kunder	95 022	86 041	84 195
Herav varselomkostninger utlån	2 311	1 012	946
Renter o.l. av sertifik./obligasj./rentebærende vp	4 212	2 582	1 688
Andre renteinntekter og lignende inntekter	(232)	(397)	6
Renteinntekter og lignende inntekter	101 235	88 857	86 558

Note 2: Rentekostnader og lignende kostnader

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Renter o.l. på gjeld til kredittinstitusjoner	3	4	7
Renter o.l. på innskudd fra og gjeld til kunder	22 509	18 900	17 695
Renter o.l. på utstedte verdipapirer	19 019	15 445	14 423
Renter o.l. på ansvarlig lånekapital	2 465	2 235	1 162
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 518	1 339	1 252
Rentekostnader og lignende kostnader	45 515	37 923	34 539

Note 3: Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Inntekter av aksjer/andre verdipapirer m/variabel	12 543	8 447	7 293
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-	-
Utbytte og andre innt. av vp. med variabel avkastn.	12 543	8 447	7 293

Note 4: Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester med variabel avkastning

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Garantiprovisjon	398	598	658
Betalingsformidling	5 043	4 659	5 275
Forsikring	1 748	1 550	1 533
Andre formidlingsprovisjoner	450	527	596
Provisjon verdipapirformidling	741	658	602
Provisjon Eika Boligkreditt	5 648	5 540	3 776
Øvrige gebyrer	1 210	867	1 216
Sum andre provisjoner og gebyrer	15 238	14 399	13 656

Prinsipp for periodisering av provisjon, gebyrer m. v.

Gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Provisjon for overførte lån til EBK er med i provisjonsinntekter og ikke en del av renteinntektene til banken. Provisjonen som utbetales er differansen mellom renten på kundens utlån som banken setter fratrukket bankens lånekostnad til EBK.

Note 5: Netto verdiendring og gevinst / tap av andre rentebærende verdipapirer

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Netto gev/tap påertif./oblig./andre renteb. vp.	(273)	20	124
Netto gev/tap på aksjer/andre verdipap. m/variabel	(0)	(293)	(30)
Netto gev/tap på valuta og finansielle derivater	303	360	336
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	30	87	430

Note 6: Andre driftsinntekter

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Driftsinntekter faste eiendommer	353	347	354
Andre driftsinntekter	-		
Andre driftsinntekter	353	347	354

Note 7: Lønn og generelle administrasjonskostnader

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Lønn	16 498	14 770	15 354
Pensjoner	1 701	1 324	1 555
Sosiale kostnader	4 085	4 249	4 243
Sum lønn	22 284	20 343	21 152
Administrasjonskostnader			
Ekstern databehandling	6 994	5 983	5 983
Telefon, porto, frakt	597	463	463
Markedsføringskostnader	1 584	1 660	1 660
Honorarer eksterne tjenester	2 229	698	698
Øvrige administrasjonskostnader	884	992	992
Sum generelle administrasjonskostnader	12 288	9 796	9 796
Lønn og generelle administrasjonskostnader	34 572	30 139	30 948

Det ble i 2019 inngått fratredelsesavtale med banksjef Per-Arne Hanssen. Kostnader knyttet til denne avtalen utgjør TNOK 2.395 for 2019. Det henvises for øvrig til note 30 for ytterligere informasjon.

Note 8: Andre driftskostnader

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Driftskostnader fast eiendom	1 625	756	1 257
Kontingenter	514	480	502
Renhold	362	403	381
Revisjonshonorar	875	484	540
Rep./ vedlikehold av maskiner	100	155	107
Husleie	158	162	233
Andel kostnader bankgruppering	4 531	5 158	5 522
Diverse	3 584	1 785	1 989
Andre driftskostnader	11 748	9 383	10 531

Note 9: Utlån til, og fordringer på kunder

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Kasse /drifts- og brukskreditter	266 077	290 898	263 772
Byggelån	96 985	69 967	118 662
Nedbetalingslån	2 135 277	2 155 534	2 119 942
Brutto utlån	2 498 339	2 516 399	2 502 376
- individuelle nedskrivninger på utlån	(26 160)	(20 482)	(14 508)
- gruppevise nedskrivninger på utlån	(8 000)	(5 100)	(5 000)
Utlån til og fordringer på kunder	2 464 179	2 490 817	2 482 868

Note 10: Certifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning

(Hele tusen kroner)	2018	2017	2016
Utstedt av det offentlige	-	-	-
Utstedt av andre	249 549	176 511	146 411
Andre rentebærende papirer	-	-	-
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	249 549	176 511	146 411

Note 11: Varige driftsmidler

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Maskiner, inventar og transportmidler	1 256	1 519	1 550
Bygninger og andre faste eiendommer	13 768	14 889	16 020
Varige driftsmidler	15 024	16 408	17 570

Note 12: Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Opptjente ikke-betalte inntekter og forskuddsbetalte ikke-påløpte kostnader	5 267	4 719	2 839
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	-	-	-
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	-	-	-
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	5 267	4 719	2 839

Note 13: Gjeld til kredittinstitusjoner

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Lån/innskudd fra kred.instit. u/avtalt løpetid/opp	2	18	1
Lån/innskudd fra kred.instit. m/avtalt løpetid/opp	3 341	3 341	3 341
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 343	3 359	3 342

Note 14: Innskudd fra, og gjeld til kunder

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpet	1 396 677	1 506 060	1 441 862
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpeti	704 424	303 403	350 968
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 101 101	1 809 463	1 792 830

Note 15: Annen gjeld

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Finansielle derivater	0	53	-
Annen gjeld	11 073	17 006	9 886
Annen gjeld	11 073	17 059	9 886

Note 16: Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Pensjonsforpliktelser	620	1 795	2 335
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	620	1 795	2 335

Note 17: Fordeling av utlån (brutto) til kunder (sektor, næring og geografi)

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Utlån til næringsliv	719 500	711 279	703 420
Utlån til personmarkedet	1 778 839	1 805 120	1 798 956
Sum utlån til kunder	2 498 339	2 516 399	2 502 376
Fordeling på næringer			
Jordbruk og tilknyttede tjenester	16 919	26 913	19 857
Skogbruk og tilknyttede tjenester	5 337	6 684	7 114
Bergverksdrift og utvinning	2 332	3 434	4 263
Industri	7 752	8 427	8 383
El-, Gass, Damp- og Varmtvannsforsyning		165	644
Uttak fra kilde,rensing og distribusjon av vann		15 857	
Utvikling av byggeprosjekter	121 811	128 299	160 182
Bygge- og anleggsvirksomhet	7 387	9 039	17 251
Varehandel, reparasjon av motorvogner	56 482	46 679	38 688
Rørtransport	5 349	5 300	5 300
Transport eller og lagring	11 568	11 887	14 635
Overnatting- og serveringsvirksomhet	27 138	16 623	4 363
Informasjon og kommunikasjon	6 344	3 556	97
Omsetning og drift av fast eiendom	363 949	334 461	343 928
Faglig og finansiell tjenesteyting	52 191	52 085	50 018
Forretningsmessig tjenesteyting	6 130	7 078	1 752
Tjenesteytende næringer ellers	28 811	34 792	26 945
Sum utlån til næringsliv	719 500	711 279	703 420
Fordeling etter geografi			
Ringerike	1 468 953	1 460 420	1 550 477
Hole	189 987	202 371	213 145
Oslo	264 840	243 688	345 842
Jevnaker	109 351	120 563	112 886
Øvrige	465 208	489 357	280 026
Sum	2 498 339	2 516 399	2 502 376

Note 18: Prinsipper ved tapsavsetninger og mislighold

Prinsipper for tapsvurdering

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Individuelle nedskrivninger

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeling av sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Utlånsporteføljen er inndelt i grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Utvikling i økonomi og sikkerheter ligger til grunn for privatkunders risikoklasse. Tilsvarende faktorer vurderes for næringslivskunder i tillegg til bedriftsinterne og -eksterne forhold. Endringer i faktiske forhold som bestemmer kunders risikoklassifisering bidrar til forskyvninger i porteføljens risikoklasser og fører til opp- eller nedskrivning på grupper av utlån. Det er med bakgrunn i utviklingen i misligholdte engasjement gjort en tilleggsavsetning på 25% utover det som tapsmodellen viser for å møte eventuelle tap i utlånsmassen.

Note 19: Risikoklassifisering

Bankens risikoklassifiseringsmodell med 12 risikoklasser er basert på kundens atferd i banken, offentlig tilgjengelig informasjon samt makroøkonomiske variabler. Risikomodellen er en statisk modell som beregner hvor stor sannsynlighet det er for at kunden går i mislighold i løpet av den kommende 12 måneders perioden (PD). Forventet tap i kroner er beregnet utifra PD verdi og sikkerhetsdekning i de enkelte risikoklassene. For PM kunder oppdateres modellen månedlig med interne data, samt manuelt med eksterne data (kredittsjekk). For BM kunder oppdateres modellen månedlig med interne data og kvartalsvis med eksterne data.

Risikoklasser 2019	Utlån kreditter	Garantier	Ubenyttet kreditt	Totalt engasjement	Nedskr. utlån	Gruppe nedskr. utlån	Forventet årlig tap	PD-verdi
1	382 488	234	54 182	436 904			(3)	0,07%
2	728 392	301	52 008	780 701			(19)	0,16%
3	241 951	2 242	5 938	250 131			(16)	0,36%
4	171 254	1 041	7 572	179 867			(5)	0,61%
5	250 904	1 462	4 463	256 829			(5)	1,01%
6	105 006	1 807	6 951	113 764			(30)	1,57%
7	91 153	2 901	3 669	97 723			(491)	2,37%
8	151 944	225	3 806	155 975			(150)	3,75%
9	59 453	2 593	8 801	70 847			-	6,85%
10	171 841	492	177	172 510			(3 885)	24,88%
11	80 000	292	454	80 746			-	
12	63 923	657	-	64 580	26 160		-	
Ikke klassifisert	30	-	-	30		8 000	-	
Totalt	2 498 339	14 247	148 021	2 660 607	26 160	8 000	(4 604)	

Risikoklasser 2018	Utlån kreditter	Garantier	Ubenyttet kreditt	Totalt engasjement	Nedskr. utlån	Gruppe nedskr. utlån	Forventet årlig tap	PD-verdi
1	360 649	234	55 184	416 068			(5)	0,08%
2	710 543	3 363	34 950	748 856			(20)	0,15%
3	257 982	1 595	7 948	267 525			(34)	0,36%
4	160 486	5 275	7 764	173 526			(44)	0,62%
5	267 317	1 988	11 861	281 167			(133)	0,97%
6	177 028	711	9 597	187 336			(67)	1,59%
7	99 413	200	1 200	100 813			(75)	2,48%
8	134 124	1 908	8 529	144 561			(257)	3,97%
9	84 627	369	1 739,812	86 736			(354)	6,37%
10	215 082	2 515	1 655	219 252			(2 838)	30,31%
11	5 361	-	-	5 361			-	
12	43 601	657	231	44 489	20 481		-	
Ikke klassifisert	184	-	38	221		5 100	-	
Totalt	2 516 398	18 815	140 697	2 675 910	20 481	5 100	(3 827)	

Note 20: Tapsavsetninger og mislighold

Individuelle nedskrivninger	2019	2018	2017
Individuell nedskrivning 01. 01.	20 481	14 508	11 301
- Konstaterte tap med tidligere avsetning	7 297	54	6 368
+ Økte nedskrivninger	400	2 163	2 131
+ Nye nedskrivninger	13 335	4 657	7 564
- Tilbakeførte nedskrivninger	759	793	120
Individuell nedskrivning 31.12.	26 160	20 481	14 508

Gruppevis nedskrivninger	2019	2018	2017
Gruppevis nedskrivning 01.01	5 100	5 000	3 950
periodens endring	2 900	100	1 050
korrigeret mot egenkapital og utsatt skatt se note 32/33			
Gruppevis nedskrivning 31.12. (Ikke fordelt på risikoklasser)	8 000	5 100	5 000

Periodens tapskostnad	2019	2018	2017
Periodens endring i individuell nedskrivning	5 679	5 973	3 207
Periodens endring i gruppevis nedskrivning	2 900	100	1 050
Periodens konstaterte tap med tidligere avsetning	8 269	57	6 368
Periodens konstaterte tap uten tidligere avsetning	461	514	2 005
Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	(217)	(509)	(144)
Periodens tapskostnad	17 092	6 135	12 486

Mislighold (over 90 dgr)	2019	2018	2017
Brutto mislighold næringsliv	89 761	6 971	9 185
Brutto mislighold personmarkedet	32 523	27 437	16 653
Individuelle nedskrivninger misligholdte engasjementer	(21 905)	(15 824)	(7 808)
Sum netto misligholdte engasjementer	100 379	18 584	18 030

Ikke misligholdte engasjementer med nedskrivninger	11 565	13 080	12 903
Individuelle nedskrivninger ikke misligholdte engasjementer	(4 255)	(4 657)	(6 700)
Sum netto ikke misligh. eng. med tapsavsetn.	7 310	8 423	6 203

Note 21: Finansiell risikokommentar

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko. Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsbuffer, som løpende fremlegges for styret. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 72 %, og dekningen utgjør ved årets utgang 84,1 % mot 71,9 % året før. For å fylle dette likviditetsgapet funder banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarked. Forfallstrukturen fremgår i oppstillingen nedenfor. Kommiterte trekkrettigheter i DnB, kr 145 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenheng, selv om rammene i liten grad har vært benyttet gjennom 2019.

Renterisiko

Det er inngått rentebytteavtaler for å redusere renterisikoen vedrørende fastrenteutlån til kunder jfr. note 31. Med unntak av disse utlånene står banken fritt til å kunne endre rentebetingelsene. Bankens verdipapirportefølje hadde ved årets slutt en rentefølsomhet beregnet til 360 TNOK ved 1 %-poeng renteendring, se note 24. I løpet av 2019 og pr. 31.12.2019 er renterisikoen holdt innenfor bankens fastsatte ramme.

Valutarisiko

Banken har ikke eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta utover egen valutabeholdning på 523 TNOK.

Renteendringstidspunkt for eiendelsposter:	Inntil 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Poster uten renteeksp.	SUM
Konter og fordringer på sentralbanker ¹⁾	164 641				0	164 641
Innskudd i andre finansinstitusjoner	164 850				0	164 850
Brutto utlån til kunder	2 472 259	711	25 369		0	2 498 339
- tapsavsetninger					-34 160	-34 160
Obligasjoner og ansvarlige lån	249 549				0	249 549
Aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis					185 993	185 993
Andre eiendeler					22 027	22 027
Eiendeler uten restløpetid					1 406	1 406
Sum eiendeler	3 051 299	711	25 369	0	175 266	3 252 646

¹⁾ Herav valuta 773

Renteendringstidspunkt for gjeld / egenkapital:	Inntil 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Poster uten renteeksp.	SUM
Innskudd fra andre finansinstitusjoner					3 343	3 343
Innskudd fra kunder	1 949 002	152 099			0	2 101 101
Eget obligasjonslån	720 793				0	720 793
Øvrig gjeld					22 848	22 848
Ansvarlig lånekapital	50000				0	50 000
Egenkapital					354 562	354 562
Sum gjeld og egenkapital	2 719 795	152 099	0	0	380 753	3 252 646
Netto renteeksponering på balansen	331 505	-151 388	25 369	0	-205 486	-0
Ikke balanseførte finansielle derivater	14 420		-14 420	0		0
Netto renteeksponering inklusiv ikke balanseførte derivater	345 925	-151 388	10 949	0	-205 486	-0

Note 22: Restløpetid eiendeler og gjeld / egenkapital

Restløpetid på eiendelsposter:	Inntil 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	SUM	Avkastning
Kontanter og fordringer på sentralbanker	164 641					164 641	1,15%
Innskudd i andre finansinstitusjoner	164 850					164 850	1,14%
Brutto utlån til kunder	81 253	139 827	192 958	1 992 627	91 674	2 498 339	3,73%
- tapsavsetninger					-34 160	-34 160	
Obligasjoner og ansvarlige lån	3 010	33 057	193 406	20 077	-	249 549	1,99%
Aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis				86 686	99 307	185 993	
Andre eiendeler			7 003	15 024		22 027	
Eiendeler uten restløpetid					1 406	1 406	
Sum eiendeler	413 753	172 884	393 366	2 114 414	158 227	3 252 646	

Restløpetid på gjeld / egenkapital:	Inntil 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	SUM	Snittrente
Innskudd fra andre finansinstitusjoner	3 343					3 343	
Innskudd fra kunder (1)	346 999			1 754 102	0	2 101 101	1,18%
Eget obligasjonslån/sertifikat	53 000	88 000	579 793			720 793	2,39%
Øvrig gjeld	22 848					22 848	
Ansvarlig lånekapital				50 000		50 000	4,93%
Egenkapital					354 562	354 562	
Sum gjeld og egenkapital	426 190	88 000	579 793	1 804 102	354 562	3 252 646	

Rammekreditter er klassifisert under intervall - "inntil 1 mnd."

Netto likviditetseksponering på balanseposter	-12 436	84 884	-186 426	310 312	-196 335	-0
--	----------------	---------------	-----------------	----------------	-----------------	-----------

(1) 90% av kundeinnskudd på flytende rente er vurdert å være en stabil langsiktig innskuddsmasse, og således plassert under posten "over 5 år."

Note 23: Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Pr. 31.12.19 Lånetype/ISIN nr.	Dato for låneopptak	Forfalls dato	Rente betingelser	Låneramme	Utestående beløp
Obligasjonslån					
NO0010731862	26/02/15	26/02/20	3mnd Nibor+122bp	100 000	53 000
NO0010743479	20/08/15	20/08/20	3mnd Nibor+91bp	100 000	88 000
NO0010766405	31/05/16	31/05/21	3mnd Nibor+148bp	100 000	95 000
NO0010795925	04/06/17	04/06/22	3mnd Nibor+97bp	100 000	100 000
NO0010806342	20/09/17	20/09/22	3mnd Nibor+87bp	100 000	100 000
NO0010815905	09/02/18	09/02/21	3mnd Nibor+66bp	100 000	75 000
NO0010837362	23/11/18	23/11/21	3mnd Nibor+64bp	110 000	110 000
NO0010851850	15/05/19	15/05/23	3mnd Nibor+62bp	100 000	100 000
Periodisert over-/underkurs på obligasjonslån					-207
Sum Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir					720 793

Pr. 31.12.19 Lånetype/ISIN nr.	Dato for låneopptak	Call dato	Forfalls dato	Rente betingelser	Låneramme	Utestående beløp
Ansvarlig obligasjonslån med innløsningsrett for utsteder						
NO0010771918	08/09/16	08/09/21	08/09/26	3mnd Nibor+300bp	25 000	25 000
Fondsobligasjon med ubegrenset løpetid og innløsningsrett for utsteder						
NO0010809825*	08/11/17	08/11/22	Evigvarende	3mnd Nibor+380bp	25 000	25 000
Sum ansvarlig lånekapital					50 000	

Note 24: Detaljer sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Porteføljen er klassifisert som bankportefølje (kortsiktig), og er i sin helhet børsnoterte verdipapirer. Obligasjoner er vurdert til det laveste av markedsverdi (børskurs 31.12 og/eller forvalters observerte markedsverdier) og kostpris. Porteføljeprinsippet er benyttet. Avkastningen på verdipapirbeholdning i form av renter og realiserte gevinster utgjør 1,53% i 2018.

(Hele tusen kroner)	Risikovekt	Kostpris	Bokførtverdi	Markedsverdi
Obligasjoner med fortrinnsrett	10%	196 534	196 534	196 917
Utstedt av det offentlige	20%	-	-	-
Utstedt av andre	20%	50 006	50 006	50 282
Utstedt av andre	100%	3 010	3 010	3 001
Ansvarlige lånekapital i andre foretak	100%	-	-	-
		249 549	249 549	250 200

RENTEFØLSOMHET PÅ VERDIPAPIRER

Bankens verdipapirportefølje hadde ved årets slutt en rentefølsomhet beregnet til 360 TNOK ved 1 %-poeng renteendring. Fastsatt ramme for total rentefølsomhet på balansen er 2.500 TNOK. Gjennomsnittlig durasjon er 0,13 år.

Note 25: Aksjer, aksjefond og grunnfondsbevis

Beholdningen er klassifisert som bankportefølje (kortsiktig) og anleggsaksjer. Beholdningen er vurdert til det laveste av markedsverdi (børsverdi 31.12) og kostpris for porteføljen. Rentefond justeres for påløpt rente Nedskrivning av anleggsaksjer foretas dersom antatt verdi er lavere enn kostpris.

Fond	Isin	Antall andeler	Kostpris	Bokført verdi inkl. påløpt rente
DnB OMF	NO0010733017	21 172	21 191	21 577
Landkreditt Extra	NO0010662612	101 682	10 528	10 847
Landkreditt Høyrente	NO0010279029	52 641	5 279	5 479
Pluss Kort Likviditet	NO0010606015	20 268	20 262	20 544
Eika Sparebank	NO0010662612	15 120	15 422	15 487
Holberg Kreditt	NO0010630866	46 502	5 000	5 254
DNB European Covered Bonds	NO0010379340	28 890	20 000	20 119
Sum			97 683	99 307
Porteføljenedskrivning pr. 31.12.2018			-	
Endring porteføljenedskrivning i 2019			-	
Sum fond			97 683	99 307

	Antall	Bokført	Markedsverdi
Sum kortsiktig plassering		97 683	99 307
Anleggsaksjer (spesifisert i note 26)		86 686	
Sum Aksjer, andeler i balansen		185 993	

Note 26: Anleggsaksjer

Anleggsaksjer beholdning 31.12.2019	Organisasjonsnummer	Antall aksjer	Bokført verdi
Eika Gruppen AS	979 319 568	482 066	26 557
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	12 573 195	52 318
Hønefoss eiendomsmegling AS	923 438 750	300	240
Regionalt Kulturhus - Ringerike AS	990 262 187	1 000	340
SDC	16 988 138	1 833	824
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	8 000	760
Kvinesdal Sparebank	937 894 805	9 457	851
Eiendomskreditt	979 391 285	11 455	1 201
Eika VBB	921 859 708	874	3 459
VN Norge AS	821 083 052	661 604 041 524 257	0
Storebrand VI B-	989 573 128	167 760	136
Sum anleggsaksjer morbank			86 686
Datterselskapenes anleggsaksjer			0
Anleggsaksjer endring 2019			
Anleggsaksjer 01.01			72 847
Tilgang morbank			13 445
Avgang			-144
Gevinst/tap ved salg av anleggsaksjer			33
Reklassifisering			760
Nedskrivning(-)/Reversering(+)			-255
Anleggsaksjer 31.12.			86 686

Note 27: Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til anskaffelseskost fratrukket ordinære lineære avskrivninger. Det er benyttet samme avskrivningssats som tidligere år. Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmiddels antatte levetid.

(Hele tusen kroner)	Maskiner inventar transportmidler	Bygning Leilighet	
Anskaffelseskost pr. 01.01.	7 118	24 440	
- avgang i året		-	
+ tilgang i året	235	-	
Anskaffelseskost pr. 31.12.	7 353	24 440	
Samlede ordinære avskrivninger og nedskrivninger 31.12.	6 097	10 672	
Ordinær bokført verdi pr. 31.12	1 256	13 768	
Til bruk i egen virksomhet	1 256	5 397	
			Sum
Årets ordinære avskrivninger og nedskrivninger	497	1 122	1 619
Reversert nedskrivning i år			
Ordinær avskrivningssats	10-20%	0-4%	

Bankdriften foregår i eiendommen Søndre Torv 3 i Hønefoss. Eiendommen eies av banken hvor kjeller, 1., 2. og 3. etasje er i bruk til egen virksomhet. 4. etasje er utleieareal. Samlet utleieareal er ca. 20% av byningens areal. I bokført verdi bygning inngår fritidsleilighet i Spania med TNOK 4.773

Note 28: Garantiansvar

Bankens garantiansvar fordelt på garantiformer:	2019	2018	2017
Betalingsgarantier	2 801	5 926	8 197
Kontraktsgarantier	8 479	12 223	14 472
Andre garantier	2 967	667	16 384
Sum garantiansvar på vegne av kunder	14 247	18 816	39 053
Garantier overfor Sparebankenes Sikringsfond	0	0	0
Likviditetsforpliktelse overfor Eika Boligkreditt	0	0	0
*Garantier overfor Eika Boligkreditt	8 505	19 659	10 581

EIKA BOLIGKREDITT

Eika BoligKreditt AS (EBK) er et kredittforetak som eies av Eika-Gruppen AS og som brukes av Hønefoss Sparebank for å kunne tilby gunstig boliglån innenfor 60 %. Hønefoss Sparebank har garantiansvar for deler av disse låneengasjementene. EBK har som kriterie at lånet skal være innenfor 60 % av panteobjekt, altså godt sikrede lån.

Videre må det være avholdt takst på eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder når lånet opptas.

*I tillegg til en likviditetsforpliktelse overfor EBK som beregnes utifra EBK's likviditetsbehov for de kommende 12 måneder, forplikter Hønefoss Sparebank seg til å stille følgende øvrige garantier:

a) Tapsgaranti - den del av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum 25 TNOK pr lån og garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern. Tapsgarantien er begrenset til 1% av den til enhver tid samlede låneporteføljen i Eika Boligkreditt.

b) Saksgaranti - gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Det følger av aksjonæravtalen mellom Eika Boligkreditt og eierbankene at eierbankene under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre Eika Boligkreditt den kapital som er påkrevd eller anbefalt av Finanstilsynet. Den enkelte eierbanks kapitaliseringsforpliktelse er primært begrenset til dens pro rataandel av en kapitalemisjon, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje.

Utlån overført til boligkredittforetak pr. 31.12	2019	2018	2017
Eika Boligkreditt	850 491	842 641	763 857

Utlån overført til Eika Boligkreditt fordelt etter geografi			
Ringerike	524 473	522 493	489 349
Hole	49 270	57 711	48 509
Oslo	86 297	81 502	69 188
Jevnaker	44 386	41 670	36 336
Øvrige	146 065	139 265	120 475
Sum	850 491	842 641	763 857

BANKENES SIKRINGSFOND

Sparebankloven pålegger sparebanker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet har til formål å sikre at norske sparebanker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Det har i 2019 vært innbetalt 1.517 TNOK til Bankenes Sikringsfond.

	2019	2018	2017
Avgift i hele 1.000	1 517	1 340	1 251

Note 29: Tillitsvalgte og ansatte

ANTALL ANSATTE PR 31/12

Det er 20 fast ansatte i banken ved årsskiftet. Det er tilsammen utført 19,4 årsverk i 2019.

Tall i 1000 NOK	Lønn	Annen godtgj.	Endring i pensjons rettigheter	Lån Garanti	Løpetid lån/garanti	Rente sats
Generalforsamlingens formann Sigmund Leine	35			-		
Styreformann Gunn Iren Midtbø	120			-	-	
Nestformann Anton Gonnæs	80			-		
Styremedlem Knut Skjør vold	70			-		
Styremedlem Thor Bård Gundersen	70			3 428		
Styremedlem Kristin W. Tronrud	70			632		
Ansattevalgt styremedlem Jan Flaskerud	846	25	42	1 831		
Banksjef Per-Arne Hanssen	1 175	213	154	6 264	25	1,65%
Ass. Banksjef/Leder økonomi og administrasjon Torgeir Nøkleby	1 078	43	83	6 839		
Nærstående denne gruppe				7 515		
Medlemmer Generalforsamlingen	2 519			14 312		

Banken har 4 ansattevalgte i forstandskapet. Lønn samt 1/2 av lån/garanti tilhører disse.

Banksjefen har avtale om innskuddspensjon, jfr. note 30. Banksjefen har ved fratredelse overtatt firmabil vederlagsfritt. Bilen hadde pr. 31.12 en gjenværende verdi i regnskapet på 15 TNOK og er taksert til 150 TNOK ved overtakelsestidspunkt. Det vises for øvrig til note 30 for opplysninger om øvrige kostnader knyttet til fratredelsesavtalen.

	2019	2018	2017
Lån ytet til bankens ansatte	58 169	63 885	67 161

Rentesubsidiering for ansatte i banken p. g. a. rentevilkår under normrente utgjør 347 TNOK. Subsidiekostnadene er ikke bokført i regnskapet, men påvirker bankens rentenetto.

EKSTERN REVISJON

Kostnadsført honorar til ekstern revisor er 484 TNOK.

	2019	2018	2017
Lovpålagt revisjon	600	395	386
Andre attestasjonstjenester	20	15	15
Andre tjenester	80	43	5
Merverdiavgift på honorar	175	113	102
Periodisering	200	-82	32
Sum i morbank	1 075	484	540

Note 30: Pensjonsforpliktelser

Antall ansatte ved årets slutt er 20 stk. Det er samlet utført 19,4 årsverk i 2019. OTP - Obligatorisk tjenstepensjon er pliktig. Bankens ordning tilfredsstiller kravene.

Innskuddspensjon

Alle ansatte tilsluttet bankens innskuddsbaserte pensjonsordning. 20 personer er omfattet denne ordningen pr. 31.12. For medlemmer i den innskuddsbaserte pensjonsordningen betales en premie tilsvarende 7 % av lønn mellom 0 til 7,1 G, og 25,1 % av lønn mellom 7,1 og 12 G.

AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

Avtale med banksjef - ikke sikret forpliktelse

Tidligere banksjef har hatt en frivillig avtale om pensjonsalder fra 65 år og godtgjørelse på 70% av lønn til fylte 67 år (gavepensjon). Denne avtalen opphørte i desember 2019, og vil utbetales til tidligere banksjef Per-Arne Hanssen juli 2020. Kostnaden knyttet til tidligere banksjef utgjør TNOK 207 for 2019. Ny banksjef har ingen avtale om førtidspensjonering.

Fratredelsesavtale for banksjef Per-Arne Hanssen

Det ble i 2019 inngått fratredelsesavtale med banksjef Per-Arne Hanssen. Kostnader knyttet til denne avtalen utgjør TNOK 2.395 for 2019.

Sammensetning av periodens pensjonskostnad	2019	2018	2017
Pensjon tatt over drift	584	300	356
Innskuddspensjon	1 117	1 024	1 199
Pensjonskostnad i resultatregnskapet	1 701	1 324	1 555
Innskuddsfond	-	-	-
Underdekning førtidspensjonsordning	(620)	(1 795)	(2 335)
Balanseført netto pensjonsforpl. inkl. AGA	(620)	(1 795)	(2 335)

Det er ingen aktuariemessig beregning av pensjoner for 2019 da den ytelsesbaserte pensjonsordningen er avvirket.

Note 31: Rentebytteavtaler (swapavtaler)

Banken har inngått rentebytteavtaler (renteswapper) for å redusere bankens eksponering for svingninger i rente/avkastning på poster i bankens balanse. Avtalene er rene sikringsforretninger. Rentebytteavtaler medfører en avtale om bytte av rentevilkår for et avtalt beløp over en avtalt periode. Renteavtalene er vurdert i sammenheng med den sikrede posten. Inntekter eller kostnader fra disse avtalene blir resultatført i samsvar med postene de sikrer.

	Innløsn. tidspunkt	Nominell verdi	Markedsverdi	Fastrente
Rentesikring vedr. fastrenteutlån	3/21/2022	3 605	-126	3,50%
	11/2/2022	4 600	-152	3,04%
	5/22/2023	6 215	-136	2,68%
		14 420	-413	

Note 32: Utsatt skattefordel

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen baseres på 24 % (25% i 2015 og 2016). Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for evt. avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

	2019	2018	2017
Resultat før skattekostnad	17 662	27 481	17 540
Permanente forskjeller	2 674	101	129
Årets endring i midlertidige forskjeller	(688)	106	(476)
Mottatt utbytte på aksjer og grunnfondsbevis	(10 164)	(8 800)	(6 239)
Skattefri gevinst/tap aksjer/grunnfond	(32)	-	-
Grunnlag for beregning av inntektsskatt	9 452	18 888	10 954
Skattesats 25%	2 363	4 722	2 738
Avsatt betalbar skatt	2 000	4 722	2 738
Beregnet formueskatt	550	520	520
Betalbare skatter i morbanken	2 550	5 242	3 258
For mye(-)/lite(+) avsatt skatt i fjor	79	(27)	(428)
Endring utsatt skatt	(79)	(86)	190
Skattekostnad i morbanken	2 550	5 129	3 020

Note 33: Utsatt skatte / immaterielle eiendeler

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Skatteøkende forskjeller			
Nedskrivning obligasjoner	375		
Finansielle derivater	28	31	39
Sum	403	31	39
Skattereduserende forskjeller			
Driftsmidler	4 650	4 175	3 536
Førtidspensjon banksjef	-	824	726
Førtidspensjon ansatte	620	970	1 608
Andre forskjeller	383		
Sum	5 653	5 969	5 870
Netto skattereduserende forskjeller	5 250	5 938	5 831
Utsatt skattefordel, 25 % av netto skattered. forskj.	1 406	1 485	1 399
Immaterielle eiendeler	1 406	1 485	1 399

Note 34: Egenkapitalbevegelse

a) Endringer i egenkapitalen

	Spare- bankens fond	Gavefond	EK-bevis- kapital	Utjevning- fond	Overkurs- fond	Sum egen- kapital
Egenkapital 1.1	298 752	5 000	40 000	238	443	344 433
Egenbeholdning av EK-bevis			(612)	-37		(649)
Årets resultat	13 094			1 783		14 877
Avsatt gaver/utbytte	-2 500			-1 600		(4 100)
Egenkapital 31.12	309 346	5 000	39 388	384	443	354 562

Disponering av resultat	2019	2018	2017
Avsatt til gaver	2 500	5 500	2 620
-herav gavefond			
Overført til Sparebankens fond	10 594	16 615	11 900
Overført til Utjevningfond	183	238	
Overført til utbytte	1 600		
Sum	14 877	22 353	14 520

b) Spesifikasjon av egenkapitalbevis

NAVN

ANDELER

Ledende ansatte med personlig nærstående

Nøkleby, Torgeir	1 100	
Sandsbakk, Erik	500	1 600

Ledende ansatte med personlig nærstående

Thor Bård Gundersen	5 900	
Gomnæs, Anton	4 300	
Midtbø, Gunn Iren	700	
Tronrud, Kristin Wennevold	700	
Flaskerud, Jan	500	12 100

Generalforsamling

Eivind Bjørntvedt	7 826	
Steffen Fageraas	5 200	
Johannes Sagnes	5 000	
Aslaksrud, Ole Jan	1 100	
Nerby, Linda I. Christensen	700	
Anne Kristin Kvamme	500	
Leine, Sigmund	500	
Holter, Knut	200	
Ståle Skjønhau	130	21 156

Intervall for antall egenkapitalbevis	Antall eiere i intervall
Under 500	102
500 - 999	133
1.000 - 9.999	116
10.000 -	1
Sum eiere	352

c) Spesifikasjon av 20 største eiere av egenkapitalbevis

NAVN	ANDELER
Tronrud AS	12 600
Kikut Invest	8 400
Hexar AS	8 000
Bjørntvedt, Eivind	7 826
Stang Invest AS	6 900
Røste, Odd Sigmund	6 800
Kopstad, Petter Erik	6 400
Hønefoss Sparebank	6 119
Hartz, Bjørn	6 000
Berg, Leif	5 300
Lilleberg, Kjell Harald	5 300
Fagerås, Steffen	5 200
Haugaa, Gunnar Ola	4 681
Sjursen, Frode	4 300
Gomnæs, Anton	4 300
B.E. Gulsvik Holding AS	4 300
G.A.S. Holding AS	4 300
PJG Holding AS	4 300
Reinertsen, Kai Helge	4 300
Vestby, Asbjørn	4 300
Sum 20 største eiere	119 626

Hønefoss Sparebanks eierandelskapital utgjør 40 MNOK fordelt på 400.000 egenkapitalbevis, hver pålydende 100 NOK. Eierandelkapitalen er tatt opp i 2018. Det er ikke vedtatt særskilte bestemmelser om utbytte/stemmerett knyttet til enkeltbevis. Totalt antall egenkapitalbevisiere pr. 31.12.19 er 352. Per 31.12.19 var 94,6% av eierne hjemmehørende i Ringerike, Hole og Jevnaker.

Personlig nærstående defineres som:

1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i et ekteskapslignende forhold.
2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i pkt.1 - som vedkommende bor sammen med.
3. foretak der vedkommende selv eller noen som nevnt i pkt. 1 og pkt. 2 har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapslovens §4-3 annet ledd.

Note 35: Resultat pr. egenkapitalbevis

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Arsresultat	14 877	22 353	14 520
Arsresultat som er tilordnet egenkapitalbevisiere	1 783	238	
Antall egenkapitalbevis	393 881	400 000	
Resultat pr. egenkapitalbevis	4,53	0,60	

Eierbrøken utgjør 11,99% for 2019

Foreslått utbetaling av utbytte for regnskapsåret 2019 er kr 4,06 pr. egenkapitalbevis.

Vedtak om utbetaling av utbytte fattes på generalforsamlingsmøte den 26.mars 2020.

For 2018 er resultat pr.egenkapitalbevis beregnet ut fra 31 dager eierskap

For 2019 er antall egenkapitalbevis fratrukket bankens egenbeholdning på 6.119 bevis

Note 36: Kapitaldekning

Pr. 31.12.19 er det krav om en bevaringsbuffer på 2,5%, en systemrisikobuffer på 3%, samt en motsyklisk buffer på 2,5% (vedtatt økt fra 31.12.19). Dette gir et minstekrav til ren kjernekapital på 12,5%, kjernekapital på 14,0% og et krav til ansvarlig kapitaldekning på 16,0%. Bankens ansvarlige kapital består av ren kjernekapital, innbetalt fondsobligasjonskapital og ansvarlig lån pr. 31.12.19. I tillegg til minstekravene til kapital har banken selv en prosess for å vurdere det interne kapitalbehovet (Pilar II), hvilken bygger på bankens risikoprofil. Banken har ikke fått fastsatt et Pilar II krav av Finanstilsynet pr. 31.12.19. Det er foretatt forholdsmessig konsolidering av bankens eierinteresser i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS fra 01.01.18.

Oversikt konsoliderte tall mot kapitalmål og lovkrav	Min. lovkrav	Kapitalmål konsolidert	Bankens konsoliderte tall pr 31.12.19
Ren kjernekapitaldekning	12,5 %	16,0 %	18,4 %
Kjernekapitaldekning	14,0 %	17,5 %	20,2 %
Kapitaldekning	16,0 %	19,5 %	22,0 %

Ansvarlig kapital	2019	2018	2017
Ren kjernekapital:			
Sparebankens fond	309 309	298 752	282 137
EK-beviskapital	39 388	40 000	
Overkursfond	443	443	
Utjevningfond	421	238	
Gavefond	5 000	5 000	5 000
-Fradrag for investeringer i ansv. kapital i andre finansinst.	50 886	38 780	26 339
Sum ren kjernekapital	303 676	305 653	260 798
Innbetalt fondsobligasjoner	25 000	25 000	25 000
- fradrag i annen godkjent kjernekapital	0	0	-3 292
Sum kjernekapital	328 676	330 653	282 506
Ansvarlig lånekapital	25 000	25 000	25 000
-fradrag i ansvarlig lånekapital	0	0	-3 292
Sum netto ansvarlig kapital	353 676	355 653	304 214
Beregningsgrunnlag			
Sum eiendeler - handelsportefølje	0	0	0
Sum eiendeler - vektet beløp	1 306 180	1 369 796	1 375 114
Sum poster utenom balansen - vektet beløp	43 111	51 705	59 931
Sum ber.gr.lag valutarisiko			
Andre fond			
Operasjonell risiko	142 317	133 924	120 660
Fradrag for investeringer i ansv. kapital i andre finansinst.	50 886	38 780	32 924
CVA-Risiko	18	24	0
Tapsavsetninger som ikke medregnes i ansvarlig kapital	34 160	25 581	19 508
Totalt beregningsgrunnlag	1 491 626	1 555 449	1 503 273
Andel ren kjernekapital forholdsmessig konsolidering	50 726		
Konsolidert ren kjernekapital	354 402		
Andel kjernekapital forholdsmessig konsolidering	58 605		
Konsolidert kjernekapital	387 281		
Andel netto ansvarlig kapital forholdsmessig konsolidering	68 521		
Konsolidert netto ansvarlig kapital	422 197		
Andel beregninggrunnlag forholdsmessig konsolidering	429 968		
Konsolidert beregninggrunnlag	1 921 594		
Kapitaldekning banknivå			
Ren kjernekapitaldekning	20,36%	19,65%	17,35%
Kjernekapitaldekning	22,03%	21,26%	18,79%
Kapitaldekning	23,71%	22,86%	20,24%
Uvektet kjernekapitalandel	10,00%	10,63%	9,41%
Kapitaldekning forholdsmessig konsolidering			
Konsolidert ren kjernekapitaldekning	18,44%	17,68%	
Konsolidert kjernekapitaldekning	20,15%	19,40%	
Konsolidert kapitaldekning	21,97%	21,14%	
Konsolidert uvektet kjernekapitalandel	8,60%	8,86%	

Note 37

Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften for unoterte banker. Fra 1. januar 2020 skal IFRS gjelde direkte for unoterte banker, med unntak og tilpasninger regulert i årsregnskapsforskriften.

1. kvartal 2020 vil være første rapportering der Hønefoss Sparebank rapporterer etter den endrede årsregnskapsforskriften. Prosessen med å gjennomgå effekter av endringer i forskriften er satt i gang og banken vil i delårsregnskapet for 1. kvartal 2020 gi utfyllende informasjon om effekter ved overgangen til den nye forskriften.

Banken vil benytte seg av overgangsreglene som forskriften åpner for. Effektene av overgangen til ny årsregnskapsforskrift på banken sin egenkapital vil bli ført mot egenkapitalen per 1.1.2020. Sammenligningstall vil ikke bli utarbeidet.

Banken forventer at overgangen til ny årsregnskapsforskrift i hovedsak vil føre til følgende endringer i presentasjon, beregning og måling:

Presentasjonsmessige endringer:

- Endret oppstillingsplan for balansen og resultatet samt at utvidet resultat blir innført som nytt begrep i regnskapsoppstillingen.
- En oppstilling over inntekter og kostnader som blir reversert over resultat.
- En oppstilling over poster som ikke blir reversert over resultatet.
- Enkelte krav til spesifisering av egenkapitaloppstillingen.
- Renteinntekter som regnskapsføres etter effektiv rentemetode blir presentert separat i resultatregnskapet. Renteinntekter fra de ulike balansepostene skal spesifiseres. Tilsvarende for rentekostnader.
- Egne linjer for kredittap på utlån og rentebærende verdipapirer målt i de ulike målekategoriene. Tilsvarende gjelder kredittap på garantier og uutnyttede rammekreditter.

Den mest vesentlige endringen med IFRS 9 vil være endringer i regelverket for nedskrivning av tap på utlån. Etter dagens regler skal nedskrivning for tap gjennomføres når det er objektive bevis for at en tapshendelse har skjedd etter første gangs balanseføring. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene beregnes basert på forventet kredittap (ECL.) På tidspunktet for første gangs balanseføring blir en del av instrumentet sitt 12 måneders forventede tap resultatført. Endringer i kredittrisikoen blir sett på som et økonomisk tap og vil medføre resultatføring av forventet tap over hele levetiden.

Utlån til kunder med fast rente vil bli regnskapsført til amortisert kost, markedsverdien på sikringsinstrumentet som inngår i en effektiv sikring er ikke balanseført. Ved innføring av ny årsregnskapsforskrift vil alle derivater bli beregnet og målt til markedsverdi. Fastrenteutlån vil bli målt til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Lån som kvalifiserer til overføring til Eika Boligkreditt AS; Hønefoss Sparebank overfører deler av personmarkedsporteføljen til Eika Boligkreditt AS. Utlån til kunder på personmarkedet har til nå blitt målt til amortisert kost, men ved innføring av ny årsregnskapsforskrift vil disse lånene bli målt til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (OCI), da utlån til kunder på personmarkedet inngår i forretningsmodellen der formålet er å både ta imot avtalefestede kontantstrømmer og at lånet kan selges.

Note 38: Kontantstrømanalyse

(Hele tusen kroner)	2019	2018	2017
Resultat etter skatt	14 877	22 353	14 520
Avskrivninger mv av varige driftsmidler	1 619	1 851	1 879
Reversert nedskrivning driftsmidler			
Tap på utlån	17 092	6 135	12 486
Gevinst anleggsmidler	-	-	-
Gaver	(2 500)	(5 500)	(2 620)
Herav til gavefond	-	-	-
Utbytte fra investeringer i aksjer	(12 543)	(8 447)	(7 293)
Delsum	18 545	16 392	18 972
Endring netto utlån	9 546	(14 084)	(270 056)
Endring utlån til finansinstitusjoner	(9 358)	(67 323)	16 656
Endring sertifikater og obligasjoner	(73 038)	(30 101)	(29 390)
Endring øvrige eiendeler	290	(2 163)	(1 971)
Endring annen gjeld	(1 888)	6 393	(3 105)
A NETTO KONTANTSTRØM OPERASJONELLE AKTIVITETER	(55 903)	(90 886)	(268 894)
Investeringer i varige driftsmidler	(1 230)	-	-
Salg av varige driftsmidler	-	-	-
Endring i aksjer som ikke inngår i handelsporteføljen	(45 185)	(32 550)	(7 354)
Utbytte fra investeringer i aksjer	12 543	8 447	7 293
B NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERING	(33 872)	(24 103)	(61)
Endring innskudd fra kunder	291 638	16 633	129 829
Endring innskudd fra finansinstitusjoner	(16)	17	-
Endring låneopptak verdipapirer	(99 400)	57 640	139 196
Opptak egenkapital	(647)	40 443	
C NETTO KONTANTSTRØM FINANSIERING	191 575	114 733	269 025
A+B+C Netto kontantstrøm gjennom året	101 800	(256)	70
Likviditetsbeholdning 1. 1.	62 841	63 097	63 027
LIKVIDITETSBEHOLDNING 31. 12.	164 641	62 841	63 097
Som består av:			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	164 641	62 841	63 097

Sponsorater og gaver

Det er brukt betydelige ressurser på markedsaktiviteter og mange lokale aktører har nytt godt av velvillighet fra banken. Gjennom mangeårige bidrag til Ringerike Næringsforening, Universitetet i Sørøst-Norge, eierskap i Regionalt kulturhus Ringerike A/S, Ringeriksløsningen, TBA, Ringerike Kultursenter og vårt eget Etablererfond har banken ønsket å bidra til å fremme utviklingen av nærings- og kulturlivet i vårt distrikt.

Banken har i 2019 tildelt ca. NOK 5,0 Mill til gaveutdeling og sponning av blant annet næring, kultur og idrettsaktiviteter. Dette er fordelt som følger:

Gaver til allmennyttige formål	kr 4 000 000,-
---------------------------------------	-----------------------

Av større gaver gitt av banken gjennom året kan nevnes

Ringerike Kultursenter	kr	900 000,-
HBK Akademiet i fotball	kr	260 000,-
Universitetet i Sørøst-Norge	kr	250 000,-
Ringerike Næringsforening	kr	250 000,-
Årlig gaveutdeling til lag og for.	Kr	250 000,-
Korps i Skole prosjekt	kr	200 000,-
Randsfjorden Badepark	kr	200 000,-
Midtsommerkonsert Søndre Torv	kr	125 000,-
Positiv Oppvekst	kr	110 000,-
Ringeriksløsningen	kr	100 000,-
Tyrifjord Golfklubb Junior	kr	70 000,-
Ringerike Frivilligsentral	kr	50 000,-
Hardraade Vikingskipforening	kr	50 000,-
Hønefoss Ungdomskorps	kr	50 000,-
Showskolen	kr	50 000,-
Ringerike Ishockey Akademi	kr	50 000,-
Ringerike frivilligsentral	kr	50 000,-
Sponsoravtaler	kr	1 000 000,-

Hovedsponsoravtaler

- Hønefoss Ballklubb Fotball
- TBA Sommerrevy og Juleshow
- Hønefoss Sportsklubb Håndball
- Hønefoss Ungdomskorps
- Ringerike Panthers Hockey
- Tyrifjord Golfklubb
- Jevnaker Håndball
- Hønefoss Basketballklubb
- Hønefoss og omegn Brukshundklubb
- Ringerike Karateklubb
- Schjongsløpene
- Russerevyen

Andre samarbeidsavtaler

- Idrettsakademiet i Hole
- Positiv Oppvekst – Et Juleønske
- Ringerikskonferansen
- Ringeriksdagen
- Ringerike Frivilligsentral
- Ringerike Kultursenter

Til generalforsamlingen i Hønefoss Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hønefoss Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på tkr 14 877. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Gjøvik, 3. mars 2020
Deloitte AS

Rune Olsen
Statsautorisert revisor

**BANKENS TILLITSVALGTE PR.
8. MARS 2019**

GENERALFORSAMLING

INNSKYTERVALGTE:

1. Hilde Karin Vollmerhaus
2. Linda I.Christensen Nerby
3. Knut Holter – nestleder
generalforsamling
4. Vigdis Dalsbotten
5. Thor Andersen
6. Sigmund Leine – leder
generalforsamlingen
7. Ståle Skjønhaug
8. Marte Helleseter Hval

**VALGT AV
EGENKAPITALBEVISEIERNE**

1. Johannes Sangnes
2. Eivind Bjørntvedt
3. Steffen Fageraas
4. Anne Kristin Kvamme

VALGT AV DE ANSATTE:

1. Ole Jan Aslaksrud
2. Benthe Nymoen
3. Maylin Bergheim
4. Mari Øverby

STYRET

Gunn Iren Midtbø - leder
Anton Gommæs - nestleder
Kristin Wennevold Tronrud
Knut Skjørvold
Thor Bård Gundersen
Jan Flaskerud

Heidi Berg – Observatør

VARAMEDLEMMER:

1. Jens Raastad
2. Egil Gravermoen
3. Gunhild Gjærder Solheim

VARAMEDLEMMER:

1. Torill Huseby
2. Jan Myrlund

VARAMEDLEMMER:

1. Hege Skogmo
2. Ellen Ulven

VARAMEDLEMMER:

Håvard Mandt
Kari Strand Hjerpseth

Eirik Andersen Hæhre
-personlig varamedlem for de ansatte
Randi H. Ulsnes
-personlig varamedlem for ansatte

Hønefoss

SPAREBANK

Adresse:

Søndre Torv 3
Postboks 24
3502 HØNEFOSS

Sentralbord:

Tlf. 32 17 97 00
Fax 32 17 97 01

E-post/internett:

post@honefossbank.no
www.honefossbank.no

Org.nr:

NO 937 889 097
Reg.nr: 22306